

Kış Uykusu' Oscar'da iddialı, çünkü...

Erkan Aktuğ, 06.08.2014

Nuri Bilge Ceylan, Türkiye'nin Oscar adayı olarak seçilen 'Kış Uykusu'yla dördüncü kez Oscar yarışında... Türkiye'nin ilginç Oscar tarihinde hiç adaylığı yok ama Ceylan bu kez Oscar'da hayli iddialı, çünkü...

Hem Türkiye hem de Nuri Bilge Ceylan bu kez Oscar'da şeytanın bacağını kırarak gibi görünüyor. Türkiye, 87 yıllık Oscar tarihinde şimdiye kadar ilk 5'e kalıp yabancı dilde en iyi film dalında Akademi ödülüne aday olamadı. Cannes'da büyük ödül Altın Palmiye kazandığı filmi 'Kış Uykusu'yla Türkiye'nin dördüncü kez aday aday gösterdiği Nuri Bilge Ceylan, şimdi bir ilki gerçekleştirmek üzere... Zaten yabancı film Oscar'ında ilk 9'a kalan ilk Türkiye yapımı

Neden bu kadar iddialı cümleler kurduk, detaylandıralım, sonra da Türkiye'nin ilginç Oscar macerasına geçelim...

Ceylan Oscar'da iddialı, çünkü 'Kış Uykusu' tartışmasız dünyanın en prestijli film festivali Cannes'da en büyük ödülü kazanarak sinema dünyasının ilgisinde en üst sıraya yerleşti. Akademi üyelerinin de radarında olan Cannes gibi büyük festivallerde çıkış yapmak her zaman büyük avantaj. Zira yabancı film adaylarının en büyük dezavantajı çoğu Akademi üyesi tarafından izlenmemiş olması...

Ceylan bu kez Oscar'da iddialı, çünkü kazandığı Altın Palmiye, iki yıl önce Michael Haneke'nin 'Aşk'la kazandığı Altın Palmiye gibi sinema dünyasında tam bir konsensüs sağladı, hiç tartışmaya yol açmadı. Devamında 'Aşk'ın yabancı film Oscar'ına da uzandığını hatırlatalım.

Ceylan bu kez Oscar'da iddialı, çünkü 'Kış Uykusu' en ünlüleri dahil dünya genelindeki sinema yazarlarından büyük övgüler aldı. Sinema yazarlarını hiç küçümsemeyin, son yıllarda yabancı film Oscar'ı kazanan filmlere bakın (Muhteşem Güzellik, Aşk, Bir Ayrılık, Başkalarının Hayatı), hepsinin sinema yazarları tarafından da çok beğenildiğini göreceksiniz. 'Kış Uykusu'nun Cannes'da Uluslar arası Sinema Yazarları Federasyonu FIPRESCI'nin ödülü kazandığını ve FIPRESCI yılın filmi oylamasında da finale kalan dört film arasında yer aldığını da hatırlatalım.

Ceylan bu kez Oscar'da iddialı, çünkü Türkiye'nin dünyada en çok tanınan sinemacısı o. Bırakın kazandığı ödülleri 2003 tarihli 'Uzak'tan bu yana her filmiyle Cannes'da ana yarışmada seçilmesi bile onun dünyada ne kadar kabul ve saygı gördüğünün göstergesi.

Ceylan bu kez Oscar'da iddialı, çünkü dört kez yabancı film Oscar'ına aday aday gösterilerek Akademi çevrelerinde belli bir tanınırlığa ulaştı. Daha önce 'Uzak', 'Üç Maymun', 'Bir Zamanlar Anadolu'da'yla Oscar'a aday aday gösterildi ve 'Üç Maymun'la ilk 9'a kalarak Türkiye adına da bir ilki gerçekleştirdi.

Ceylan bu kez Oscar'da iddialı, çünkü 'Kış Uykusu' yerel dertleri olmakla birlikte insan ruhunun çetrefilli yanlarına inmek gibi evrensel bir meseleyi son derece zekice ortaya koyuyor.

Ceylan bu kez Oscar'da iddialı, çünkü Oscar'a aday aday olan son üç filminin de yapımcısı Zeynep Özbatur Atakan, filmlerin Akademi üyelerine tanıtımı konusunda hayli deneyim kazandı. Malum tanıtım da Oscar'da hayli etkili.

Ceylan'ın Oscar'daki tek dezavantajı siyasi arenada Türkiye'nin ABD nezdinde kaybolan itibarı...

Gelelim Türkiye'nin ilginç Oscar macerasına...

Türkiye ilk kez 1964 yılında Oscar'a aday aday film gönderdi. İlk gönderilen film, Berlin'de Altın Ayı ödülü kazanan Metin Erksan'ın yönettiği 'Susuz Yaz'dı. Sonrasında 1989'daki 'Uçurtmayı Vurmasınlar'a kadar uzun yıllar aday aday film gönderilmedi.

'Kış Uykusu'ndan tam 32 yıl önce Cannes'da Altın Palmiye kazanan Şerif Gören'in yönettiği 'Yol' da 12 Eylül'ün darbe yönetimi tarafından siyasi nedenlerle Oscar'a gönderilmeyen filmlerden. O 'Yol' ki Oscar'dan sonraki en popüler ödül olan Altın Küre'ye yabancı film kategorisinde aday gösterilen ilk ve tek Türkiye yapımı film olma başarısını gösterdi. Ama hatırlatmakta fayda var, Altın Küre'de yabancı film aday adayları yaklaşık 100 kişilik Altın Küre üyesi sinema yazarları tarafından belirliyor, Oscar'daki gibi ülkelerden aday aday film istenmiyor.

Türkiye, bu yıla kadar Oscar'a toplam 20 kez aday aday film gönderdi. Bunlar arasında Oscar adaylığına en çok yaklaşan Nuri Bilge Ceylan imzalı 'Üç Maymun' oldu ve ilk 9 yabancı filmi arasına girmeyi başardı.

Şimdiye kadar yabancı film Oscar'ında Türkiye aday olamadı ama 1991'de bir bölümü Türkiye çekilen, içinde Almanca ve Türkçe konuşulan, senaryosunu Feride Çiçekoğlu'nun yazdığı, Necmettin Çobanoğlu, Nur Sürer, Emin Sivas, Erdinç Akbaş, Yaman Okay gibi Türkiyeli oyuncuların rol aldığı İsviçre yapımı 'Umuda Yolculuk' (Reise der Hoffnung) yabancı film Oscar'ı kazandı.

'Kış Uykusu'nun yabancı film Oscar'ında ilk 5'e kalıp aday statüsü kazanıp kazanmayacağı 15 Ocak 2015'te belli olacak. Henüz erken ama bahisleri şimdiden açalım. Naçizane tahminim 'Kış Uykusu'nun yüzde 99 ihtimalle ilk 9'a, yüzde 90 ihtimalle ilk 5'e kalacağı ve yüzde 70 ihtimalle de Oscar'ı kazanacağı yönünde.

Dünyadan 'Kış Uykusu' yorumları

"Nuri Bilge Ceylan insan doğasına dair bir başyapıt çıkarmış! Sinemanın en saf hali. Klasik anlatıma yeni bir boyut kazandırmış..." Jean Roy,(L'Humanite, Fransa)

"Başyapıt! Bergman'dan beri böylesini görmemiştik!" Michel Ciment (Positif, Fransa)

“Bol karakterli ve konuşmalı üslubu ve sinemada hayli uzun gelebilecek süresine rağmen Ceylan ustalığını konuşturmuş. Çekov misali sıradan günlük meseleleri üzerinden insanın ikircikli özünü ortaya çıkarıyor.” Derek Malcolm (Evening Standart, İngiltere)

“İnsan zaafı üzerine çok katmanlı bir inceleme, görkemli bir film!” Justin Cheng (Variety, ABD)

“İnanılmaz bir yapıt! Çekov uzun bir film çekseydi böyle bir şey olurdu!” Deborah Young (Hollywood Reporter, ABD)

Türkiye'nin bugüne kadarki Oscar aday adayları

1964: Susuz Yaz (Metin Erksan)

1989: Uçurtmayı Vurmasınlar (Tunç Başaran)

1992: Piano Piano Bacaksız (Tunç Başaran)

1993: Mavi Sürgün (Erden Kıral)

1994: Manisa Tarzanı (Orhan Oğuz)

1997: Eşkiya (Yavuz Turgul)

1999: Salkım Hanımın Taneleri (Tomris Giritlioğlu)

2000: Kaç Para Kaç (Reha Erdem)

2001: Büyük Adam Küçük Aşk (Handan İpekçi)

2002: 9 (Ümit Ünal)

2003: Uzak (Nuri Bilge Ceylan)

2005: Gönül Yarası (Yavuz Turgul)

2006: Dondurmam Gaymak (Yüksel Aksu)

2007: Takva (Özer Kızıltan)

2008: Üç Maymun (Nuri Bilge Ceylan)

2009: Güneşi Gördüm (Mahsun Kırmızıgül)

2010: Bal (Semih Kaplanoğlu)

2011: Bir Zamanlar Anadolu'da (Nuri Bilge Ceylan)

2012: Ateşin Düştüğü Yer (İsmail Güneş)

2013: Kelebeğin Rüyası (Yılmaz Erdoğan)

2014: Kış Uykusu (Nuri Bilge Ceylan)